

Kostra Ján (1910-1975): Jeseň, Lásky, Po lúbsti, Báseň... :)

Obsah

- Jeseň
- Keď je už hrozno celkom zrelé
- Lásky
- Po lúbsti
- Báseň

Jeseň

Ako je dobre na svete,
V jeseni človek pozná,
keď ťažká stravec hrozna
a iné plody dozreté.
Ako je hrozne na svete,
aká je jeseň hrozná,
keď pravda neľútostná
jej márne plevy rozmetie!
Jak sladli dary jesene
v náručí ženy nesené!
I chleby čerstvo pečené
i víno v poháriku...
Nuž, odváž na jazyku
i trpkkej pravdy korenie.

Keď je už hrozno celkom zrelé

Keď je už hrozno celkom zrelé,
keď vidíš jasne svoje ciele
a žiadostivosť stúpa v krvi,
vtedy ťa opäť smútok zdrví,
lebo je krása pridaleká.
Keď priblížiš sa, preč uteká.
Keď dohoniš ju, poraní ťa.
Keď napíšeš list, neprečíta.
Veď ona ani čítať nevie.
Je múdri zrnom v tvojej pleve
a plevu stráca v slovách básne.
Je potom nahá, to je strašné,
lebo ju nevieš nazvať svojou.
Vyviedol si ju z nepokojov,
dovršíl si jej krásne tvary,
no neskloní sa k tvojej tvári,

aby ti bola vďačná za to.
Veď je už nepotrebné dláto,
teraz len vánok nech ju hladí.
Tak beznádejne majú radi,
tak prenesmierne túžia po nej,
po žene predstáv,
po kráľovnej nad vinicami poézie,
keď stravec hrozna dozretý je.
Už vidíš jasne svoje ciele.
Už môžeš vypovedať: skvelé,
skvelé je víno týchto darov.
Lež jeseň ide, smútok z tvarov.

Lásky

Tá prvá voniavala živicom.
Chodím ju hľadať do lesa.
Na machu zaspateľho budia ma
hrmiacich vlakov kolesá.
Voňala dymom dlhých ciest,
ktorý jej z rušňa zavial do blúzky,
keď som ju chystal v prítmí perónov
malátnu od cestovnej horúčky.
Tú prvú keď som bozkal do vlasov,
popichalo ma ihličie.
A tak sa stali vecí okrasou
milienky moje najmilšie.

Po lúbsti

Keď v jed sa premieňa opojné víno chvíľ
a rieka preteká holými brehmi púšte,
tu ťarcha márných ciest, bohatých kvetných míľ,
ku dnu ťa strháva v lepkavé bahno husté.
Len obzor, horiaci požiarom západu,
láka ťa umierať po všetkom bez lútosti
a gestom plameňa preraziť ohradu,
ktorá ťa zvierala obručou úbohosti.
Po toľkých omyloch a poblúdeniach stých
len jedna istota. Si, dobrodružstvo smrti,
pochodňou vatriacou, majákom pocestných,
ktorým zmar uhasí večný smäd tesknej púti.

Báseň

Podobná jarnej príške,
náhle mu privalu
vrúcnosti dlaní nečakanej.
podobná mostu dúhy
nad brehmi márnosti,
nájdenej stope rannej.
podobná anjelovi,
zvestujúcemu spln
nádejí pochovaných.
Neverili sme krídlam
zlámaným v detskom sne,
a ty prilietaš na nich.
Podobná blíženiu sa
ku brehom pevniny,
zrodenej v božom ráne
po nociach čiernych búrok,
keď sťažne praskali,
k zániku nakláňané.
podobná zavzlykaniu
na dosah ruky v tme,
šťastnému vzlyku ženy,
keď predtým som ho hľadal
po hluchých diaľavách
pustatín bez ozveny.